

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE ȘI INTEGRĂRII EUROPENE
AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS AND EUROPEAN INTEGRATION
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989, nr.80, MD-2012 Chișinău • Tel: (373 22) 578205 • Fax: (373 22) 232302 • http://www.mfa.gov.md

Nr. DI /1/391 - 11007 "15" 10 2019

La nr. 13-07/3403 din 25.09.2019

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

Prin prezenta, se aduce la cunoștință că Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a examinat setul de materiale cu privire la aderarea Republicii Moldova la Amendamentul la Protocolul de la Montreal privind substanțele care distrug stratul de ozon (Kigali, 15 octombrie 2016) și, în limitele competenței sale, comunică următoarele.

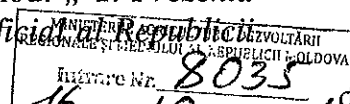
La 15 octombrie 2016 în cadrul celei de-a 28- a reuniune a părților la Protocolul de la Montreal, care a avut loc la Kigali, Rwanda statele părți au adoptat Amendamentul (a vedea decizia XXVIII/1). Corespunzător, în cadrul acestei reuniuni, Republica Moldova nu a semnat Amendamentul deoarece nu a avut asemenea împuternicire, dar a semnat decizia XXVIII/1 (actul final al reuniunii), fiind necesar să îndeplinească procedurile interne de aderare. În acest context, se solicită ca această informație din Argumentarea necesității să fie corectată.

Totodată, întreg textul Argumentării urmează să fie adus în corespundere cu rigorile stabilite de Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442 din 17.07.2015, și anume:

1. La rubrica „A. Informații generale” nu este specificată forma și structura tratatului, precum și mențiunea expresă privind nivelul acestuia. Totodată, nu este indicat termenul de valabilitate, modul de încetare, prelungire a valabilității tratatului și modul de amendare a acestuia;
2. La rubrica „B. Analiza de impact” lipsesc informații cu privire la „Aspectul temporar”.
3. La „Aspectul normativ” nu a fost menționată compatibilitatea Amendamentului cu prevederile Constituției Republicii Moldova, necesitatea sau lipsa necesității adoptării unor acte normative noi fie modificarea actelor normative în vigoare în vederea implementării eficiente a prevederilor tratatului;

În partea ce ține de proiectul hotărârii de Guvern, se impun următoarele modificări și completări, și anume:

1. Includerea clauzei de adoptare cu următorul conținut: „În temeiul art. 14 alin. (2) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137)”;
2. Proiectul hotărârii de Guvern se va completa cu un punct nou: „ 2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.

Moldova.”. În caz contrar conform art. 56 al Legii nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, aceasta va intra în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial.

Proiectul hotărârii Guvernului în limba rusă va a fi elaborat în conformitate cu conținutul proiectului în limba română, fapt reglementat de art. 54 alin. 2 din Legea nr. 100 cu privire la actele normative.

Proiectul Legii de aderare necesită a fi completat cu un articol nou: „*Art.4 - Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.*”.

Respectiv, se va ajuta textul în limba rusă a proiectului de lege.

Dinu TODERAȘCU
Secretar de Stat

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

str. 31 August 1989, nr. 82
MD-2012, mun. Chișinău,
tel.: 022 233340, fax: 022 234797
www.justice.gov.md

14.10.2019 nr. 08/16051
Ref. nr. 13-07/3403 din 25.09.2019

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

Ministerul Justiției a examinat setul de acte aferent *aderării Republicii Moldova la Amendamentul la Protocolul de la Montreal privind substanțele care distrug stratul de ozon, adoptat la Kigali, în cadrul celei de-a XXVIII-a reuniuni a Părților (10-15 octombrie 2016)* și, în limita competențelor funcționale, relevă următoarele.

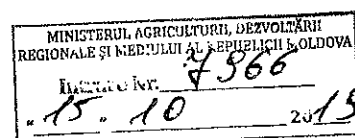
Potrivit art. 11 alin. (2) al Legii nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, [...] dacă tratatul internațional prezentat Parlamentului Republicii Moldova spre examinare implică adoptarea unor legi noi sau modificarea legilor în vigoare, proiectul legii privind ratificarea, acceptarea, aprobarea sau aderarea la tratatul internațional și proiectele legilor privind modificările în legislație se prezintă concomitent. Considerăm că este eronată abordarea potrivit căreia aderarea la instrumentul internațional va permite ajustarea bazei legislative naționale, ori potrivit exigențelor Legii nr. 595/1999, prevederile tratatului trebuie să fie compatibile cu legislația internă la momentul intrării în vigoare a acestuia, pentru a putea produce efecte juridice.

Adițional, se va ține cont că potrivit pct. 165 al Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442 din 17 iulie 2015, setul de documente necesare pentru îndeplinirea procedurilor interne în vederea punerii tratatului în vigoare va conține proiectul de lege cu privire la aderarea Republicii Moldova la tratat (în limba română cu traducerea în limba rusă). Remarcă valabilă și pentru proiectul hotărârii de Guvern.

Laurențiu HADÎRCĂ
Secretar de stat

Ex. Ilînea Strbu
Tel. (022) 201411

Ministerul Economiei
și Infrastructurii
al Republicii Moldova

Nr.07-6761
din 11.10.2019

**Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului**

Cu referință la demersul nr. 13-07/3403 din data de 25.09.2019, privind examinarea și avizarea proiectului hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru aderarea Republicii Moldova la Amendamentul la Protocolul de la Montreal privind substanțele care distrug stratul de ozon, adoptat la Kigali, în cadrul celei de-a XXVIII-a reuniuni a Părților, Ministerul Economiei și Infrastructurii, în limita competențelor funcționale deținute, comunică despre susținerea acestuia și lipsa de obiecții și propuneri.

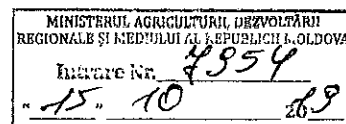
Secretar de Stat

Alexandru SONIC

Digitally signed by Sonic Alexandru
Date: 2019.10.14 16:36:06 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

ex.: Nicolae Magdil
nicolae.magdil@mei.gov.md
022.250.690

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

МИНИСТЕРСТВО ФИНАНСОВ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel.(022) 26-25-23, fax 022-26-25-17

08.10.2019 nr. 11/3-09/7790

La nr. 13-07/3403 din 25.09.2019

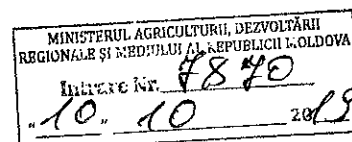
**Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului**

Ministerul Finanțelor, la solicitarea nr. 13-07/3403 din 25 septembrie 2019, a examinat proiectul hotărârii Guvernului „Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru aderarea Republicii Moldova la Amendamentul la Protocolul de la Montreal privind substanțele care distrug stratul de ozon, adoptat la Kigali, în cadrul celei de-a XXVIII-a reuniuni a Părților (10 – 15 octombrie 2016)” și, ținând cont de importanța și necesitatea participării Republicii Moldova la consolidarea eforturilor comunității mondiale privind soluționarea problemei conservării stratului de ozon, susține promovarea proiectului.

Totodată, referitor la aspectul financiar, atragem atenția că impactul asupra bugetului de stat, ca urmare a aderării la prezentul Amendament, urmează a fi resimțit odată cu demararea procesului de elaborare a cadrului normativ, care va reglementa procesul de suprimare eșalonată a hidrofluorocarburaților (HFC) din consum, acțiuni ce vor implica cheltuieli bugetare în cadrul autorităților responsabile de domeniul vizat (elaborarea și implementarea programului/planului de acțiuni privind suprimarea eșalonată a HFC, efectuarea analizelor/estimărilor/controlarelor, perfecționarea specialiștilor din domeniul frigorific etc).

Prin urmare, ținând cont de *orarul de suprimare a HFC* al grupului țărilor în curs de dezvoltare, din care face parte și Republica Moldova, autoritățile responsabile de implementarea prevederilor Amendamentului urmează să asigure planificarea bugetară anuală și pe termen mediu a mijloacelor financiare necesare în acest scop. Totodată, în cazul survenirii unor cheltuieli neprevăzute/suplimentare în domeniul vizat, acestea urmează a fi acoperite din contul și în limita alocațiilor aprobate în bugetele autorităților/instituțiilor respective.

Digitally signed by Gavrița Natalia
Date: 2019.10.09 21:19:06 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Suplimentar, menționăm că prevederile compartimentului „Impactul asupra mediului de afaceri” din Argumentarea necesității aderării Republicii Moldova la Amendament descriu situația existentă în sectoarele economiei naționale, în care se utilizează hidrofluorocarburați (HFC) precum și tendința de creștere a cererii anuale pentru aceste substanțe, fără analiza propriu-zisă a impactului deciziei de aderare asupra activității de întreprinzător, conform art. 13 din Legea nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, prin care să se argumenteze, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesitatea adoptării actului normativ.

Tranziția la tehnologiile alternative precum și reproiectarea sistemelor de refrigerare și de climatizare, determinată de înlocuirea necesară a agenților frigorifici, va duce la îmbunătățiri semnificative ale eficienței energetice, însă costurile legate de această tranziție se răsfrâng anume asupra agenților economici din sectorul vizat, fapt ce necesită a fi prevăzut și reglementat, astfel încât să se asigure respectarea drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului, în același timp.

MINISTRU

Natalia GAVRILIȚA

Poziția EcoContact: Proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea Proiectului de lege pentru aderarea Republicii Moldova la amendamentul la protocolul de la Montreal privind substanțele care distrug stratul de ozon, adoptat la Kigali, în cadrul celei de a XXVIII-a reuniuni a părților (10 – 15 octombrie 2016)

<https://www.ecocontact.md/2019/09/30/pozitia-ecocontact-proiectul-hotaririi-guvernului-cu-privire-la-aprobarea-proiectului-de-lege-pentru-aderarea-republicii-moldova-la-amendamentul-la-protocolul-de-la-montreal-privind-substantele-care/>

Prin anii '70 și '80, comunitatea internațională a devenit tot mai îngrijorată de faptul că emisiile totale globale de substanțe care contribuie la epuizarea stratului de ozon ar dăuna stratului de ozon. Astfel, un prim pas în acest sens a fost semnarea *Convenției de la Viena nr. 1985 din 22.03.1985 pentru protecția stratului de ozon*. Republica Moldova a ratificat Convenția pentru protecția stratului de ozon la data de 27 iulie 1996. Convenția de la Viena este adesea numită Convenție-cadru, deoarece a servit drept cadru pentru eforturile de protejare a stratului de ozon al globului. Convenția de la Viena nu a impus țărilor să întreprindă acțiuni concrete pentru a controla substanțele care epuizează ozonul. În schimb, în conformitate cu dispozițiile Convenției, țările lumii au semnat Protocolul de la Montreal privind substanțele care epuizează stratul de ozon în conformitate cu convenția, pentru a realiza acest obiectiv. Prin urmare, în vederea reducerii la minim și eliminării producției, utilizării substanțelor care diminuează stratul de ozon, la data de 16 septembrie 1987 a fost semnat Protocolul de la Montreal care reprezintă un acord global de protecție a stratului de ozon stratosferic prin eliminarea treptată a producției și consumului de substanțe care generează distrugerea acestuia. Protocolul de la Montreal s-a dovedit a fi inovator și de succes și este primul tratat care a obținut ratificarea universală de către toate țările din lume. Unul din avantajele protocolului constă în faptul că acesta prevede o dispoziție unică de ajustare, care permite părților la protocol să răspundă rapid la noile informații științifice, tehnice, economice, de mediu și să fie de acord să accelereze procesul de reducere a substanțelor chimice utilizate. Totodată, măsurile de control și procedura de interzicere a substanțelor care duc la epuizarea stratului de ozon sunt revizuite periodic în vederea îmbunătățirii și actualizării acestora. Ca urmare, prin amendamentele la protocol s-au accelerat programele de interzicere, care au fost extinse și asupra altor substanțe. Astfel:

1. *Amendamentul de la Londra* din 1990 a suplimentat grupa clorofluorcarbonilor cu CFC-13, 111, 112, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217 și a introdus doi solvenți (tetraclorura de carbon și metilcloroformul). Amendamentul prevedea finalizarea completă a CFC-urilor, halonilor și tetraclorurii de carbon până în 2000 în țările dezvoltate și până în 2010 în țările în curs de dezvoltare, precum și retragerea treptată a metilcloroformului în țările dezvoltate, în 2005 și în 2015 pentru țările în curs de dezvoltare.
2. *Amendamentul de la Copenhaga*, din 1992, a adăugat bromura de metil, hidrobromofluorocarbonii și hidroclorofluorocarbonii. Acesta a accelerat în mod semnificativ eliminarea hidroclorofluorocarbunilor pentru țările dezvoltate, începând cu 2004. În baza acestui acord, CFC, haloni, tetraclorură de carbon și metilcloroformul au fost vizați pentru finalizarea completă în 1996 în țările dezvoltate.;
3. *Amendamentul de la Montreal din 1997* a finalizat programele de interzicere a bromurii de metil;
4. *Amendamentul de la Beijing din 1999* a inclus controale întărite asupra producției și comerțului hidroclorofluorocarbunilor. Bromoclorometanul a fost adăugat, de asemenea, pe lista substanțelor controlate, cu eliminare gradată pentru 2004.
5. *Amendamentul de la Kigali din 2016* are drept scop reducerea globală a hidrofluorocarbunilor (HFC), gaze puternice cu efect de seră. Acesta a fost semnat la 15 octombrie 2016 de către cele 197 de țări semnatare ale Protocolului de la Montreal, printre care și Republica Moldova. Documentul a fost semnat în cadrul celei de a 28-a reuniuni a părților la Protocolul de la Montreal, care a avut loc la Kigali, în Rwanda.

Se preconizează că punerea în aplicare a amendamentului de la Kigali va „împiedica” încălzirea cu până la 0,5 grade Celsius până la sfârșitul secolului, aducând astfel o contribuție pozitivă

la atingerea obiectivelor Acordului de la Paris, ratificat de către Republica Moldova prin Legea nr. 78 din 4 mai 2017, în ceea ce privește obiectivul acestuia de a menține creșterea temperaturii mondiale cu mult sub 2°C peste nivelurile preindustriale și de a depune eforturi pentru a limita creșterea suplimentară a temperaturii cu peste 1,5°C peste nivelurile preindustriale.

În lumina celor expuse, ținem să evidențiem faptul că Protocolul de la Montreal, avansând participarea la nivel mondial, a contribuit la reducerea considerabilă a substanțelor nocive stratului de ozon. Efectele pozitive ale Protocolului de la Montreal asupra mediului înconjurător este incontestabil. În absența protocolului, distrugerea stratului de ozon ar fi fost atinsă mult mai rapid. Potrivit studiilor științifice de rigoare, deja au fost înregistrate primele semne ale reconstituirii stratului de ozon stratosferic. Cu toate acestea, refacerea stratului de ozon este un proces îndelungat și anevoios care necesită implementarea unui mecanism eficient și complex în domeniu.

La 25 septembrie 2019, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova a înaintat spre consultare Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru aderarea Republicii Moldova la Amendamentul la Protocolul de la Montreal privind substanțele care distrug stratul de ozon, adoptat la Kigali, în cadrul celei de a XXVIII-a reuniuni a Părților (10 – 15 octombrie 2016).

Conștientizând importanța și impactul pozitiv asupra sănătății și mediului înconjurător al Protocolului de la Montreal, Asociația EcoContact susține inițiativa legislativă de aderare a RM la Amendamentul de la Kigali.

ASOCIAȚIA OBȘTEASCĂ A FRIGOTEHNIȘTILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA

MD-2045, Chișinău, str. Studenților 9/8, oficiul 507, TEL. (373 22) 322476, (373 22) 509984, FAX. (373 22) 509940. Cod fiscal 101 062 000 7591. Cont de decontare 222 430 082 în BC „Eximbank - Gruppo Veneto Banca” S.A., filiala nr.19, Chișinău, codul băncii EXMMMD 22476.

nr. 9-2020

<< 4 >> 08. 2020

Ministerului Agriculturii, Dezvoltării
regionale și Mediului al R. Moldova

Urmare examinării proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru aderarea Republicii Moldova la Amendamentul la Protocolul de la Montreal privind substanțele care distrug stratul de ozon, adoptat la Kigali, Asociația Obștească a Frigotehniștilor din Republica Moldova comunică susținerea acestuia.

Prin aderarea Republicii Moldova la Amendamentul de la Kigali se va contribui la reducerea consumului de hidrofluorocarburi, fapt ce va contribui la diminuarea consecințelor aduse mediului înconjurător în rezultatul utilizării în sistemele de refrigerare și condiționare a aerului a substanțelor cu un potențial de încălzire globală înalt.

De asemenea, aderarea Republicii Moldova la Amendamentul de la Kigali va confirma angajamentul asumat de către țara noastră de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, contribuind la atingerea obiectivului stabilit în Acordul de la Paris, de menținere a creșterii temperaturii globale sub 2°C.

*Președintele Asociației Obștești
a Frigotehniștilor din Moldova,
dr., conf. univ.*

 Vasile Cartofeanu

